

6. Přílohy

Příloha č. 1: Kostra rozhovoru (otázky)

Jak jste se dostal/a k práci v ekologické poradně, potažmo v neziskové organizaci?
Působíte ještě v jiných sdruženích, organizacích, politických stranách, zájmových skupinách, funkcích, apod.?

Co obvykle děláte ve svém volném čase (míním z dlouhodobějšího hlediska – koníčky)?

Máte domácí zvíře?

Jak trávíte dovolenou?

Jmenujte alespoň pět pro Vás nejdůležitějších životních hodnot.

V jakých obchodech běžně nakupujete?

Jaká kritéria jsou pro Vás při nákupu výrobku důležitá?

Necháte se někdy inspirovat (ovlivnit chcete-li) reklamou?

Kupujete zboží podle značky?

Upřednostňujete zboží pěkné, nebo praktické a funkční?

Kupujete si nejnovější produkty dle módních trendů, nebo Vám postačí i starší typ?

Čtete si etikety výrobků? Co Vás na nich zajímá?

Přemýšlíte při nákupu o environmentálních souvislostech u zvoleného výrobku?

Kupujete si věci podle aktuální potřeby, nebo si koupíte kdykoliv co se Vám zrovna líbí, i když to zrovna nezbytně nepotřebujete?

Kupujete ekologicky šetrné výrobky? Které? Jaké typy zboží, příp. i značky?

Když nakupujete s rodinnou či přáteli, hovoříte o tom, jaké výrobky volíte a proč?

Na jakých prioritách při výběru výrobku se shodnete?

Získáváte předměty každodenního použití ještě jinak, než koupí v obchodě? (Výměnou, darem, vlastní výrobou, apod.)

Demografické údaje:

Pohlaví

Věk

Vzdělání

Počet osob v domácnosti (pár bez dětí, nukleární rodina, rozšířená rodina)

Zvířata v domácnosti

Příjem domácnosti

Bydlí v bytě či domku

Vybavení: auto, TV, internet

Věřící/Ateisté

Voličské preference (kde se vymezí na pravolevém politickém spektru, příp. koho volí)

Příloha č. 2: Pomocný dotazník na respondentovo praktické jednání

Spotřeba

- kupuji náhradní náplně a koncentráty
- snaha nekupovat věci na jedno použití
- některé věci si půjčuji
- kupuji věci z druhé ruky
- kupuji výrobky s ekoznačením (ekologicky šetrné)
- při nákupu výrobku je jedním z kritérií volby životnost
- nevěřím reklamám, při výběru zboží se řídím jinými kritérii
- používám přírodní (ekologicky šetrnou) kosmetiku a drogerii
- kupuji oblečení z biobavlny či bambusového vlákna
- nenosím oblečení a obuv z kůže
- kupuji fair trade výrobky
- kupuji lokální výrobky

Jídlo

- nakupuji tak akorát, abych neplýtvat/a
- uskladňuji jídlo tak, aby se pomaleji kazilo
- nakupuji potraviny v biokvalitě
- nakupuji lokální suroviny - české (od farmářů)
- kupuji sezónní produkty
- zavažuji, suším
- pěstuji si vlastní suroviny
- jsem vegetarián/ vegan (příp. snižuji spotřebu masa)
- odmítám geneticky modifikované potraviny

Voda

- piji vodu z kohoutku
- místo koupání se raději sprchuji
- nenechávám zbytečně téct vodu např. při mytí nádobí, čištění zubů, apod.
- při splachování toalety používám šetrné splachovací tlačítko (rozdělené tlačítko na menší a větší objem vody)
- na vodovodním kohoutku mám úsporné perlátory, atd.
- použitou vodu ještě využiji k zalití rostlin (či jinak)

Energie a elektrospotřebiče

- když mohu, snažím se elektřinu nepoužívat
- používám nabíjecí baterie
- dávám přednost úsporným žárovkám/LEDkám
- využívám maximálně denního světla
- zhasínám, kde není potřeba svítit
- využívám fotovoltaické články
- používám světla s pohybovým čidlem
- nakupuji elektronické přístroje třídy A
- snažím se omezit využívání přístrojů (např. kuchyňských, při domácích pracích) na elektřinu
- pravidelně odmrazuji lednici a koriguji teplotu podle potřeby
- nenechávám lednici zbytečně dlouho otevřenou
- při vaření zakrývám hrnec pokličkou, vařím optimálně
- pračku i myčku plním vždy dostatečně
- na počítači využívám úsporný režim, příp. jej vypnu úplně, když na něm nepracuji
- vytápím optimálně, koriguji vytápění dle potřeby (v nepřítomnosti vypínám topení)
- při větrání vypnu topení
- pravidelně odvětrávám radiátory
- někdy se koupu ve studené vodě
- dbám na dobrou izolaci a těsnění bytu

Doprava

- vlastním osobní automobil
- jezdím šetrně, optimálně v poměru výkon - spotřeba (správné řazení)
- jezdím na plyn, elektřinu, CNG, apod.
- místo letadla volím vlakovou dopravu
- praktikuji spolujízdu
- nenechávám zbytečně běžet motor
- jezdím hromadnou dopravou, na kole, chodím pěšky

Jednání

- na nákupy si nosím vlastní tašku
- pěstuji rostliny
- aktivně se účastním ochrany životního prostředí: sám (např. ptačí budky, aj..) nebo skrze organizace (jaké?)
- nepoužívám pesticidy a další chemikálie
- včelařím
- neodhazuji odpadky v přírodě
- na procházce sbírám odpadky
- snažím se být informovaný a šířit informace dál (mluvím o problematice životního prostředí se svým okolím)
- volím politiky, kteří vystupují v zájmu životního prostředí
- ekologická stopa
- dobrovolnictví
- svépomoc- opravuji si staré věci, příp. si některé věci vyrábím sám/ sama

Zaměstnání

- prosazuji v zaměstnání zásady zelené kanceláře
- prosazuji nákup ekologicky šetrných reklamních předmětů

Nakládání s odpady

- třídění odpadu: základní druhy / vozí další do sběrného dvora / sběrná místa- lékárny pro léky, elektroodpad do obchodu s elektronikou, apod./
- používá obaly/výrobky z bio-odbouratelného materiálu
- vyhýbám se zbytečným obalům
- kompostuji
- znovuvyužití „odpadu“- reuse, DIY (tzn. Do It Yourself, udělej si sám)
- použitelné věci nabízím potřebným příp. za odvoz- šatstvo, atd.

Papír a stromy

- netisknu, pokud to není nutné; tisknu oboustranně
- snažím se neplýtvat papírem, papírovými ubrousky, atd.
- reklamní materiály a výpisy si nechávám posílat elektronicky
- dávám přednost recyklovanému papíru
- sázím stromy
- před exotickým dřevem dávám přednost obyčejnému
- kupuji výrobky ze dřeva certifikovaného značkou FSC aj.

Příloha č. 3: Seznam kódů a rodin

RODINA	KÓDY ¹
Spotřeba	bio eko značení cestování a doprava luxus móda peníze prohřešky spotřební zboží vnější okolnosti a podmínky volba spotřebitele zelený konzumerismus
Snižování spotřeby	charita dary ekologická stopa environmentální zájem etické, odpovědné spotřebitelství nenakupování samozásobitelství, tvořivost, reuse skromnost šetrnost vegetariánství výběrová náročnost
Udržitelný životní způsob	bio eko značení ekologická stopa environmentální zájem etické, odpovědné spotřebitelství kritéria výběru zboží motivace postmaterialismus vegetariánství vlastnění kvalitativní (sdílení, trvání)

¹ Kódy jsou řazeny abecedně.

<p>Aktivita na úrovni společenství</p>	<p>komunita občanská angažovanost poradenství působení na společenské úrovni vlastnění kvalitativní (sdílení, trvání) vnější okolnosti a podmínky vzdělání</p>
<p>Změna</p>	<p>hodnoty i malá snaha nakupování nemám rád nenakupování příroda vnější okolnosti a podmínky voličské preference změna paradigmatu</p>
<p>Demografické údaje</p>	<p>domácnost rodina věk víra voličské preference vybavení bytu vzdělání</p>

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5- Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru Sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: **Bc. Alena Hosnedlová**
2. Osobní číslo (UČO): **11072**
3. Rok imatrikulace na FHS (IZV) UK (bak. studium, jinak mag. studium): **2005**
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK rozhodné pro datum obhajoby DP: **24. 9. 2010**
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny: **Tabáková epidemie a motivace k odvykání kouření. FHS UK- Všeobecná humanitní vzdělanost, obhajoba: Praha, Jinonice dne 23. 3. 2010**
6. Předběžný název DP: **Nadměrná spotřeba jako jádro ekologické krize a dobrovolná skromnost jako cesta k udržitelnosti**
7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]): **Spotřeba je pro člověka nevyhnutelná, nicméně nadspotřeba je dlouhodobě neudržitelná. Je proto žádoucí hledat takový životní způsob, který nepodporuje exploataci přírodních zdrojů a masivní produkci odpadu a znečištění.**
8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]): **Chtěla bych pojednat o tématu spotřeby z hlediska sociální ekologie, s interdisciplinárními přesahy do sociologie, etiky a psychologie. Se zaměřením na individuální spotřebu chci postihnout základní prvky problematiky spotřeby a konzumního životního způsobu, poukázat na dlouhodobou neudržitelnost současného trendu, a pojednat o alternativním životním způsobu, potažmo o dobrovolné skromnosti, jako přijetí osobní odpovědnosti a možné cestě k udržitelnosti.**
9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:

Je „zelená spotřeba“ jen módní záležitostí ve smyslu prestižního konzumu?
Lze u zelených spotřebitelů pozorovat znaky dobrovolné skromnosti?
Vyznávají „zelení spotřebitelé“ proenvironmentální hodnoty?
Jednají „zelení spotřebitelé“ ekologicky šetrně i v dalších sférách svého života?
10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity: **Kvalitativní výzkum; metoda: rozhovory, příp. doplňující dotazník;**

11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. *praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi* atd.): **Ráda bych a základě práce vystavěla metodologii (dotazník) určování míry ekologicky šetrného životního způsobu, zejména pak k rozlišení dobrovolné skromnosti ve smyslu omezení individuální spotřeby.**
12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“): **Chci se pokusit o vytvoření nástroje, s jehož pomocí by bylo možno posuzovat míru udržitelnosti, potažmo míru environmentální šetrnosti životního způsobu jednotlivce.**
13. Jaké bude (bude-li) jejich *teoretické* zobecnění a přínos: **Možné využití v rámci osvěty veřejnosti jakožto individuálních spotřebitelů.**
14. Struktura DP (*předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol*):
Teoretická část: Environmentální krize a role spotřeby v ní; Konzumerismus jako patologická forma spotřeby; Zelená spotřeba; Příznivý životní způsob/styl; Dobrovolná skromnost a další proenvironmentální jednání
Empirická část: Metodologie; Rozhovor, případně dotazník jako doplněk; Teoretický výstup
15. Předběžná bibliografie k tématu: **E. Kohák, B. Moldan, H. Librová, I. Rynda, Agenda 21, K. Lorenz, J. Keller, A. Heywood, S. Miles, H. Kubátová, S. Latouche, atd.**
16. Předpokládaný vedoucí DP: **Mgr. Arnošt Novák**
17. Důvod volby tématu (dosavadní znalosti, zázemí, praxe a zájem studenta):²
Zájem o udržitelný životní způsob, o ekologii v praxi.

Jinonice

diplomant

vedoucí DP

vedoucí katedry SKE

² nepovinné

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5- Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru Sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: Bc. Alena Hosnedlová
2. Osobní číslo (UČO): 11072
3. Rok imatrikulace na FHS (IZV) UK (bak. studium, jinak mag. studium): 2005
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK rozhodné pro datum obhajoby DP: 24. 9. 2010
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny: Tabáková epidemie a motivace k odvykání kouření. FHS UK- Všeobecná humanitní vzdělanost, obhajoba: Praha, Jinonice dne 23. 3. 2010
6. Předběžný název DP: Nadměrná spotřeba jako jádro ekologické krize a dobrovolná skromnost jako cesta k udržitelnosti
7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]): Spotřeba je pro člověka nevyhnutelná, nicméně nadspotřeba je dlouhodobě neudržitelná. Je proto žádoucí hledat takový životní způsob, který nepodporuje exploataci přírodních zdrojů a masivní produkci odpadu a znečištění.
8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]): Chtěla bych pojednat o tématu spotřeby z hlediska sociální ekologie, s interdisciplinárními přesahy do sociologie, etiky a psychologie. Se zaměřením na individuální spotřebu chci postihnout základní prvky problematiky spotřeby a konzumního životního způsobu, poukázat na dlouhodobou neudržitelnost současného trendu, a pojednat o alternativním životním způsobu, potažmo o dobrovolné skromnosti, jako přijetí osobní odpovědnosti a možné cestě k udržitelnosti.
9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:

Je „zelená spotřeba“ jen módní záležitostí ve smyslu prestižního konzumu?
Lze u zelených spotřebitelů pozorovat znaky dobrovolné skromnosti?
Vyznávají „zelení spotřebitelé“ proenvironmentální hodnoty?
Jednají „zelení spotřebitelé“ ekologicky šetrně i v dalších sférách svého života?
10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity: Kvalitativní výzkum; metoda: rozhovory, příp. doplňující dotazník;
11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi atd.): Ráda bych a základě práce vystavěla metodologii (dotazník) určování míry ekologicky šetrného

životního způsobu, zejména pak k rozlišení dobrovolné skromnosti ve smyslu omezení individuální spotřeby.

12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (*vědecká „přidaná hodnota DP“*): **Chci se pokusit o vytvoření nástroje, s jehož pomocí by bylo možno posuzovat míru udržitelnosti, potažmo míru environmentální šetrnosti životního způsobu jednotlivce.**
13. Jaké bude (bude-li) jejich *teoretické* zobecnění a přínos: **Možné využití v rámci osvěty veřejnosti jakožto individuálních spotřebitelů.**
14. Struktura DP (*předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol*):
Teoretická část: Environmentální krize a role spotřeby v ní; Konzumerismus jako patologická forma spotřeby; Zelená spotřeba; Příznivý životní způsob/styl; Dobrovolná skromnost a další proenvironmentální jednání
Empirická část: Metodologie; Rozhovor, případně dotazník jako doplněk; Teoretický výstup
15. *Předběžná bibliografie* k tématu: E. Kohák, B. Moldan, H. Librová, I. Rynda, Agenda 21, K. Lorenz, J. Keller, A. Heywood, S. Miles, H. Kubátová, S. Latouche, atd.
16. *Předpokládaný vedoucí DP*: Mgr. Arnošt Novák
17. *Důvod volby tématu (dosavadní znalosti, zázemí, praxe a zájem studenta)*:¹
Zájem o udržitelný životní způsob, o ekologii v praxi.

Jinonice 12. května 2012

diplomant

vedoucí DP

vedoucí katedry SKE

¹ nepovinné